

คารณิ โจเย็น 2551: การวิเคราะห์บทสนทนาของตัวละครในวรรณคดีเรื่อง “สามก๊ก”
ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจินทุล, ค.ม. 369 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทสนทนาของตัวละครในเรื่อง “สามก๊ก” ฉบับเจ้าพระยา
พระคลัง (หน) ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ จำนวนบทสนทนาที่วิเคราะห์ทั้งหมด 167 บทสนทนา
เป็นบทสนทนาของก๊วยแก จำนวน 18 บทสนทนา บทสนทนาของจิวยี่ จำนวน 28 บทสนทนา บทสนทนาของ
ซ่งเบ้ง จำนวน 121 บทสนทนา ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
โดยนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาบทสนทนาของตัวละครในเรื่อง “สามก๊ก” ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ตามแนว
วจนปฏิบัติศาสตร์ พบว่า ตัวละครมีการใช้หลักความร่วมมือในการสนทนาตามทฤษฎีของไกรซ์ คือ
หลักการสนทนาได้แก่ หลักคุณภาพ หลักปริมาณ หลักตรงประเด็น และหลักวิหีพูด และความหมายบ่งชี้เป็นนัย
ได้แก่ การละเมิดหลักการสนทนาแบบมีนัย และการละเมิดหลัก

ก๊วยแก ใช้หลักตรงประเด็น มากที่สุด รองลงมา คือ หลักวิหีพูด หลักปริมาณ และหลักคุณภาพ
ตามลำดับ ไม่พบข้อมูลในการใช้หลักความหมายบ่งชี้เป็นนัย ผลการสนทนาของก๊วยแกสัมฤทธิ์ผลทุกครั้ง
จิวยี่ ใช้หลักปริมาณมากที่สุด รองลงมา คือ หลักวิหีพูด หลักตรงประเด็น และการละเมิดหลัก ตามลำดับ
ส่วนหลักคุณภาพ และหลักปริมาณ ใช้ความถี่เป็นจำนวนเท่ากัน การสนทนาของก๊วยแกสัมฤทธิ์ผล 27 ครั้ง
ไม่สัมฤทธิ์ผล 1 ครั้ง ซ่งเบ้ง ใช้หลักปริมาณมากที่สุด รองลงมา คือ หลักวิหีพูด หลักตรงประเด็น หลักคุณภาพ
การละเมิดหลัก และการละเมิดหลักแบบมีนัย ตามลำดับ ผลการสนทนาของซ่งเบ้งสัมฤทธิ์ผล 111 ครั้ง
ไม่สัมฤทธิ์ผล 10 ครั้ง

นอกจากนี้ พบว่า ในแต่ละบทสนทนาตัวละครทั้งสามตัว อาจมีการใช้หลักความร่วมมือในการสนทนา
มากกว่า 2 หลักขึ้นไป ซึ่งจัดรูปแบบวิธีการใช้หลักความร่วมมือในการสนทนาได้ 5 รูปแบบ ดังนี้ คือ รูปแบบ
ที่ 1 ใช้หลักการสนทนา 1 กลวิธี รูปแบบที่ 2 ใช้หลักการสนทนา 2 กลวิธี รูปแบบที่ 3 ใช้หลักการสนทนา
3 กลวิธี รูปแบบที่ 4 ใช้หลักการสนทนา 4 กลวิธี รูปแบบที่ 5 ใช้หลักการสนทนา 5 กลวิธี

คารณิ โจเย็น

ลายมือชื่อนิติ

สิริวรรณ นันทจินทุล

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

29 / ธ.ค. / 51